

men der foreligger fortiden ingen ytterligere meddelelser for offentligheten.

Endelig maa jeg ogsaa berøre en metode som i det sidste har faaet en viss aktualitet, idet torvanlægget paa Smølen efter hvad der er mig meddelt, skal ha antat metoden. Den beror paa det samme princip som de norske saltverker anvender for sin inddampning av sjøvand, det saakaldte «mekaniske» inddampningsprincip. Jeg har ikke hatt anledning til at sætte mig nærmere ind i dette, saa jeg kan ikke uttale mig om de muligheter som her foreligger. Der er idetmindste fra autorativt hold gjort temmelig sterke indvendinger mot gjennomføringen av princippet i større maalestok. Det samme gjælder løsningen av selve briketteringsprincippet. Det er mulig at der endnu her kan foreligge praktiske vanskeligheter, men et synes sikkert, at skal torvindustrien naa frem til at kunne konkurrere med de engelske kul, maa man arbeide mot det maal at fremstille varen i form av briketter. Den betydelige reduktion i disses rumvekt og de mange fordeler forresten som disse har likeoverfor de nu benyttede former, stiktorv og maskintorv, vil i høi grad bidra til torvindustriens fremgang. Følgende tal er fremgaaet av nogen sammenlignede undersøkelser, som blev utført her i 1921:

	Brændværdi	Rumvekt	Volumforhold
Stenkul	6 800 kal.	780 kg.	1
Maskintorv	3 300 »	360 »	4,7
Torvbriketter	4 700 »	620 »	1,9

Tallene taler for sig selv.

Men disse spørsmåals endelige besvarelse er meget vanskelig, og man er antagelig endnu ikke naadd frem til den løsning som helt kan bringe os til det maal, at utnytte de brændselsforraad som vi har i vore torvmyrer paa fuldt økonomisk fordelagtig maate. Men hvert skridt som gjøres, bringer os ogsaa sikkert et trin nærmere mot maalet.

VAATFORKULNINGSSPØRSMAALET

AV de mange forskjellige forslag til torvproblemets løsning, som har været forsøkt i aarenes løp, er der ingen, som hittil har været løsningen nærmere end vaatforkulningen.

Ved et forsøksanlæg i Skotland opnaadde man at fremstille et brukbart produkt ved kontinuerlig drift i stor maalestok. Ved et forsøksanlæg i Sverige (de Lavals metode) opnaadde man at kunne forminske torvens vandgehalt til 50 %. Ved et forsøksanlæg i Tyskland opnaadde man at vaatforkulle torven og fjerne den største del av vandet med forholdsvis enkle midler.

En sammenstilling av de ved disse forskjellige forsøk vundne erfaringer vil kunne bringe klarhet over hvorvidt vaatforkulningen kan ha muligheter for yderligere forbedringer. Den endelige løsning kommer neppe at skyldes noget bestemt patent, nogen enkelt person eller firma, men derimot en samvirken av de mange.

«Ingenjörsvetenskapsakademien» i Stockholm har nu innsendt til den svenske regjering en ansökning fra professor *Sven Odén* om et statsbidrag paa kr. 7000.— for at foreta teknisk-videnskapelige undersøkelser vedrørende vaatforkulning av torv og akademiet mener at de foreslaatte undersøkelser vil faa betydelig interesse.

LITTERATUR

Skogen og Folket av Christian Gierløff. Forlagt av H. Aschehoug & Co., Kristiania 1923, 292 sider, pris kr. 9. Denne interessante og merkelige bok, som allerede har faat en stor utbredelse og vakt berettiget oppmerksomhet, gjælder i første række «skogens mænd», men ogsaa «myrens mænd» har boken noget at fortælle. Hovedsummen av det hele er, at nu gjælder det mer end nogensinde før at i større utstrækning anvende torv som brændsel, ikke alene i vort lands skogfattige distrikter, men ogsaa i skogbygderne.

Jordbunden i Fræna, Bud og Hustad, Møre fylke. Av *H. Kaldhol*, utgit av Statens Jordbundsundersökelse 1923. 35 sider med 2 karter og et sammendrag paa engelsk. Som bekjendt bestaar en stor del av jordbunden i dette distrikt av myr.

Praktisk Mosskultur av *Gunnar Booberg* og *A. Bauman*. 96 sider med 66 billeder, Gumperts Bokhandel, Gøteborg. Pris Sv. kr. 1,25.

En högmossas utvecklingshistoria utarbeidet av *Gunnar Booberg* som en vægplanche i format 225 × 100 cm. trykt i flere farver. Kan bestilles ved henvendelse til «Svenska Mosskulturföreningen», Jönköping for en pris av Sv. kr. 20 og av hensyn til oplagets størrelse bør bestilling sendes snarest. Originalen var i sommer utstillet i Gøteborg og «Svenska Mosskulturföreningen» har nu besluttet at reproducere den, forat faa den spredt landet rundt til landbruksskoler, skogskoler m. m. Ogsaa hos os bør denne planche anskaffes i stor utstrækning.

NYE MEDLEMMER

Livsvarige:

Kjøbmand Fin Simonsen, Kristiania.

Aarsbetalende:

Gaardbruker Albin Hansen, Forsaa i Tysfjord.